

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4

« 25 » 03 2019 р.

Заступник голови

Приймальної комісії

Ю.О. Каганов

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня освіти
та
для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво

Освітня програма: Театральне мистецтво

Запоріжжя – 2019 рік

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з "Майстерності актора" – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем "бакалавр" спеціальності 026 Сценічне мистецтво в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- вступники дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу - 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить три теоретичних питання.

Зміст питань включає наступні дисципліни:

1. Майстерність актора.
2. Історія та теорія світового театру.
3. Історія українського театру.

4. Вимоги до відповіді вступника.

1. Вступник має виявити знання з історії світового та вітчизняного театру.
2. Повинен мати об'єм знань з теорії майстерності актора та загальнокультурний рівень.
3. Має проявити вміння демонструвати складні вправи-розповіді на матеріалі реальних речей.

II. Критерії оцінювання

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

III. Структура програми

Тема 1. Історичні умови виникнення світового театру.

Зародження театру. Драматична дія в первісних трудових обрядах та забавках. Античний театр. Сценічна творчість Есхіла, Софокла, Евріпіда, Арістофана. Театр середніх віків. Розвиток театру епохи Відродження. Драматургія Шекспіра, Лопе де Вега, Кальдерона. Реалістичні тенденції в театрі 18-го сторіччя. Театральний романтизм. Драматургія Д. Байрона, П. Шеллі, В. Гюго, К. Гуцкова. Європейський театр нової драми та неоромантизму. Прогресивні тенденції в розвитку театру 20 сторіччя. Становлення національних театрів.

Тема 2. Джерела виникнення українського національного театру.

Літургійна драма. Обрядове мистецтво Київської Русі. Ляльковий театр – вертеп. Драматургія І. П. Котляревського та її вплив на становлення українського театру. Театральні трупи М. Кропивницького, М. Старицького, І. Карпенка-Карого. Театр “Березіль” Леся Курбаса. Стан українського професійного театру в наш час.

Тема 3. Основи акторської творчості.

Акторська техніка в театрі Давньої Греції. Манера акторської гри в Давньому Римі. Мистецтво гістріонів та менестрелів. Мистецтво акторів італійського театру комедії масок (дель арте). Формування засад акторського мистецтва часів класицизму. “Парадокс про актора” Дені Дідро.

Тема 4. Романтизм та реалізм в манері акторської гри в театрах Заходу і Сходу в 18-19-20 сторіччя

Творчість Д. Гарика, Е. Кіна, П. Каратигіна. Становлення нової реалістичної школи акторської творчості. Акторські пристосування С. Бернар, Е. Дузе, М. Щепкіна, П. Мочалова, М. Єрмолової, В. Комісаржевської, М. Заньковецької, М. Садовського. Система акторського виховання К.С. Станіславського. Особливості школи акторської майстерності Леся Курбаса.

Тема 5. Теоретичне викладення елементів техніки актора.

Різниця між побутовою та сценічною увагою – суть мистецтва театру. Спостережливість, зосередженість, бачення, віра, винахідливість, споглядальна логіка і послідовність – складові частини сценічної правди.

Тема 6. Практичне освоєння початкових елементів техніки актора.

Прості вправи-розповіді (що бачив, що спостерігав, у що повірив). Складні вправи-розповіді на матеріалі реальних речей (у мене в руках не олівець, а паличка диригента. Книжка, яку я тримаю в руках - не книжка, а скринька з дорогоцінностями).

IV. Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Андреев В.А. Я вспоминаю сердцем посветлев... - М.: ГИТИС, 2005. – 205 с.
2. Бутенко Э. Имитационная теория сценического перевоплощения. – М.: культурно-просветительский центр «Прикосновение», 2004. – 271 с.
3. Буткевич М.М. К игровому театру. – М.: ГИТИС, 2005. – 700 с.
4. Вахтангов Е.Б. Материалы и статьи. – М., 1983. – 360 с.
5. Гринишина М. О. Театр української драматургії: Сучасна та класична українська п'єса на сценах театрів у 1930-х роках / ППСМ АМУ. — К.: Інтертехнологія, 2006. — 283 с.: іл.
6. Гринишина М. О. Театральна культура рубежу ХІХ–ХХ століть: Реалізм. Дискурс / ППСМ НАМ України. — К.: Фенікс, 2013. — 344 с.: іл.
7. Єрмакова Н. П. Березільська культура: Історія, досвід / ППСМ НАМ України. — К.: Фенікс, 2012. — 512 с.
8. Кокорин А.К. Вам привет от Станиславского. Учебное пособие. – М., 2002. – 222 с.
9. Курбас Л. Спогади учасників. Збірник статей. – К., 1980. – 320 с.

10. Мастерство актёра. Программа по специальности “Актёрское мастерство”. – М.:ГИТИС, 2004. – 22 с.
11. Мейерхольд В.С. Лекции. – М.: О.Г.И., 2001. – 280 с.
12. Станиславский К.С. Работа актёра над собой. – М., 1980. – 575 с.
13. Станиславский К.С. Работа актёра над ролью. – М., 1980. – 550 с.
14. Станиславский К.С. Работа актёра над собой. Чехов М.А. О технике актёра. Учебное пособие. – М.: ВТО Артист. Режиссёр. Театр, 2003. – 490 с.
15. Танюк Л. Слово, театр, життя: Вибране: У 3 т. – К., 2003. – 1100 с.
16. Український театр ХХ століття: Антологія вистав / за заг. Ред. М. Гринишиної; Ін-т проблем сучасного мист-ва НАМ України. – К.: Фенікс, 2012. – 944 с.: іл.; вкл.: 16 с.

Додаткова:

1. “Молодий театр”. Генеза, завдання, шляхи. Статті, спогади, матеріали. – К., 1991. – 360 с.
2. Акимов Н.П. Театральное наследие. В.2 т. – Л., 1978. – 620 с.
3. Базанов В.В. Технология сцены. – М., 2005. – 390 с.
4. Бобошко Ю.М. Гнат Юра. – К., 1980. – 180 с.
5. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас. – К., 1987. – 220 с.
6. Василько В.С. Про перевтілення в мистецтві актора. – К., 1976. – 230 с.
7. Велехова Н.А. Одна жизнь. – М.: Искусство, 1990. – 286 с.
8. Голубовский Б.Г. Наблюдения. Этюд. Образ. – М., 1990. – 200 с.
9. Гройсман А.Л. Основы психологии художественного творчества. – М., 2003. – 185 с.
10. Давыдова М. Русская классика в украинском исполнении // Время новостей. – 2000. – 29 сент.
11. Дикий А.Д. Избранное. – М., 1976. – 320 с.
12. Захава Б.Е. Мастерство актёра и режиссёра. – М., 1976. – 280 с.
13. Заславская Л.Н. Актёрские штампы и их преодоление. – М., 1988. – 220 с.
14. Клековкін О. Ю. THEATRICA: Практика сцени. Лексикон / ПСМ НАМ України. — К.: АртЕк, 2010. — 448 с.
15. Клековкін О. Ю. THEATRICA: Лексикон / ПСМ НАМ України. — К. : Фенікс, 2012. — 800 с.
16. Корогодский З.Я. Первый год. Начало. – М., 1974. – 112 с.
17. Корогодский З.Я. Первый год. Продолжение. – М., 1974. – 110 с.
18. Корогодский З.Я. Этюд и школа. – М., 1975. – 112 с.
19. Кнебель М.О. О действенном анализе пьесы и роли. – М., 1982. – 150 с.
20. Кристи Г.В. Воспитание актёра школы Станиславского. – М., 1978. – 440 с.
21. Коломієць Р. Г. Традиції, канони і новації українського театру: Початок ХІХ — початок ХХ ст. / ПСМ АМУ. — К.: Інтертехнологія, 2008. — Кн. 1. — 136 с.: іл.
22. Курбас Л. Литературное наследие. – М., 1987. – 360 с.
23. Мейерхольд В.Э. Творческое наследие. – М., 1978. – 580 с.
24. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка/ Збірник наукових праць. Київ-Черкаси. Кив; Черкаси: КНУТКТ; видавець Чабаненко Ю., 2009, 522 с.
25. Немирович-Данченко В.И. О творчестве актёра. – М., 1984. – 370 с.
26. Патрис Павис. Словарь театра. – М.: ГИТИС, 2003. – 515 с.
27. Попов А.Д. Творческое наследие. – М., 1980. – 420 с.
28. Поюровский Б.М. Звёзды Московской сцены. Ленком. – М., 2000. – 411 с.
29. Поюровский Б.М. Что осталось на трубе. Хроника театральной жизни. – М., 2000. – 492 с.
30. Резникович М.Ю. Долгий путь к спектаклю. – К., 1979. – 300 с.
31. Резникович М.Ю. От репетиции к репетиции. – К., 1996. – 320 с.

32. Саксаганський П.К. Думки про театр. – К., 1976. – 210 с.
33. Станіславський К.С. Собрание сочинений. Любое издание.
34. Стрелер Д. Театр для людей. – М., 1984. – 307 с.

Голова фахової
атестаційної комісії

Н.О. Губа